

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1040
van **KURT DE LOOR**
datum: 24 september 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Werkstraffen - Uitvoering binnen de Vlaamse overheid

Lokale en bovenlokale besturen spelen een belangrijke rol in tal van (re)integratieprocessen van bepaalde kwetsbare groepen in onze maatschappij (langdurig werklozen, laaggeschoolden, mindervaliden enzovoort). Ook een werkstraf die door een rechter werd uitgesproken, heeft tot doel de veroordeelde te 'resocialiseren' door hem of haar rechtstreeks diensten te laten leveren aan onze maatschappij.

Daarin kunnen ook de departementen en agentschappen van de Vlaamse overheid een rol vervullen.

Hoeveel werkstraffen werden in 2019 verricht binnen de Vlaamse overheid en bij welke entiteiten gebeurde dat precies?

ANTWOORD

op vraag nr. 1040 van 24 september 2020

van **KURT DE LOOR**

Op jaarbasis ontvangen de justitiehuizen ongeveer 28.000 nieuwe mandaten.

In 2019 werden er 17.791 nieuwe strafrechtelijke opvolgingen overgemaakt aan de justitiehuizen. Bijna een kwart daarvan zijn autonome werkstraffen, met name 4.290 dossiers, en zitten sinds 2017 opnieuw in stijgende lijn. Hierdoor bereikte het totaal aantal nieuwe mandaten werkstraf in 2019 het op twee na hoogste niveau van de afgelopen 10 jaar.

Strafrechtelijke opvolging

Evolutie nieuwe mandaten 2010-2019

We kunnen stellen dat de autonome werkstraf ondertussen uitgegroeid is tot een volwaardige straf waarbij de betrokkenheid van de gemeenschap centraal staat. Kenmerkend is dan ook dat het een straf is die wordt uitgevoerd in de gemeenschap, met betrokkenheid alsook ten bate van de gemeenschap.

Voor de uitvoering van werkstraffen doen de justitiehuizen –al dan niet met de ondersteuning van gesubsidieerde partners (dispatchingsdiensten)- beroep op een breed en divers netwerk van vrijwillige prestatieplaatsen. Binnen iedere prestatieplaats kunnen er bovendien meerdere taken vervuld worden. Zo kan een kringloopwinkel zowel administratieve taken aanbieden, alsook werk binnen het magazijn of de winkel zelf.

Daarnaast zijn er in verschillende regio's ook gesubsidieerde werkvloeren die toelaten om werkstraffen met een moeilijker profiel te werk te stellen (o.a. weekendwerk, onderliggende problematiek).

De Vlaamse overheid staat zeker open om, samen met onder andere diensten van de steden en gemeenten, vzw's, containerparken, kringloopwinkels en vele andere organisaties werkstraffen te laten uitvoeren binnen de eigen entiteiten.

In het verleden werd er reeds rechtstreeks samengewerkt en werden bijvoorbeeld werkstraffen uitgevoerd binnen het OPZC Rekem, het OPZ Geel, de plantentuin van Meise, Sport Vlaanderen (verschillende locaties), Natuurpunt, etc. Maar ook onrechtstreeks draagt de Vlaamse overheid haar steentje bij aangezien meerdere organisaties waar werkstraffen kunnen uitgevoerd worden middelen ontvangen van de Vlaamse overheid.

In 2019 werden 16 werkstraffen uitgevoerd bij Sport Vlaanderen, 4 bij het OPZ Rekem en 2 bij de Plantentuin in Meise.

Recent hebben we trouwens een samenwerking opgezet met het agentschap Natuur en Bos. De eerste concrete samenwerkingen zijn positief en de samenwerking zal verder uitgebreid worden naar andere regio's indien de COVID-19 context het toelaat.

Het is wel belangrijk om te benadrukken dat bij de uitvoering van werkstraffen rekening moet gehouden worden met een aantal beperkingen en randvoorwaarden zoals bijvoorbeeld de bepaling artikel 37sexies van het strafwetboek dat de veroordeelde de werkstraf kosteloos verricht tijdens de vrije tijd waarover hij naast zijn eventuele school- of beroepsactiviteiten beschikt. De werkstraf mag bovendien ook niet bestaan uit een activiteit die, in de aangewezen overheidsdienst of vereniging, doorgaans door bezoldigde werknemers wordt verricht.

Op basis van het concrete dossier zal de aangestelde justitieassistent op zoek gaan naar een geschikte prestatieplaats en hierbij is de inzet van de gemeenschap in de totaliteit nodig.